

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.86

31.1.2018.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 85. sednice Komisije za žalbe, održane 31.1.2019. godine, sa početkom u 18 sati u prostorijama Saveta za štampu

Prisutni članovi Komisije: Zlatko Čobović, Zorica Višnjić, Vukašin Obradović, Vlado Mareš, Ivana Stjelja, Vera Didanović, Dragan Đorđević, Ljiljana Smajlović, Nevena Krivokapić i Višnja Arandelović

Odsutni članovi Komisije: Željko Bodrožić

Ostali prisutni: Salahudin Fetić, Alen Omerović, Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

- 1.Razmatranje žalbe Ane Sević na tekstove objavljene u dnevnom listu „Kurir“
2. Razmatranje žalbe Božidara Vuksanovića na tekst objavljen na portalu „Tpknews.com“
- 3.Razmatranje žalbe Gvozdena Nikolića na komentar objavljen na portalu „OzonPress“
4. Razmatranje žalbe Salahudina Fetića na tekst objavljen u dnevnom listu „Danas“
5. Razmatranje žalbe Nebojše Jovanovića na tekst objavljen na portalu „Glas zapadne Srbije“

Članovi Komisije su na početku sednice obavješteni da je Lokal pres odlučio da u radu sednice učestvuje Zorica Višnjić, umesto Stojana Markovića, koji ne bi mogao da učestvuje u raspravi i odlučivanju o dve žalbe. Zbog njegovog odsustva sednici je predsedavala Višnja Arandelović, zamenica predsedavajućeg.

1.Advokati Ane Sević podneli su žalbu Savetu za štampu zbog serije tekstova, kojima je, kako su naveli, prekršeno više tačaka Kodeksa, a koji su zasnovani na “neistinitim i neproverenim infomacijama, čija je uvredljivost nesumnjiva”. U toku rasprave, članovi Komisije su ukazali na to da su iznete tvrdnje bez ikakvih dokaza, te da ne postoji nikakav javni interes da se toliko detaljno ulazi u njen i život njenog partnera. Nevena Krivokapić je, tako, istakla da ne postoji ni jedan razlog da nas novinari obaveste da je ona, recimo, zvala osiguravajuće društvo dok joj je suprug u bolnici, i sličnim stvarima, koje nemaju nikakav značaj za javnost. Sa ovim se saglasio i Zlatko Čobović, koji je istakao da se objavljivanje takvih detalja nikako ne može pravdati javnim interesom, te da bi javni interes bio zadovoljen objavljivanjem infomacije da je pevač imao saobraćajnu nesreću i koliko je povređen, a sve ostalo je nedopustivo narušavanje privatnosti. Vukašin Obradović je istakao da je redakciji dostavljeno i saopštenje Ane Sević, te da bi bilo profesionalno da su ga objavili kad im je

već bila dostupna „druga strana“, bez obzira što ono nije poslato u formi demantija. Nakon diskusije, Komisija je jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1, 4 i 5 Poglavlja I, tačka 6 Poglavlja IV, tačke 1 i 3 Poglavlja V i tačka i Poglavlja VII.

2. Božidar Vuksanović podneo je, preko advokata, žalbu Savetu za štampu verujući da je, pre svega, prekršena pretpostavka nevinosti i to time što je objavljeno njegovo puno ime i prezime i fotografija. U žalbi je navedeno i da su tekstu objavljene i netačne informacije da je iz pritvora pušten na zahtev lokalnog partijskog moćnika, kao i da je sin SNS-ovih funkcionera. Vlado Mareš je, u toku diskusije, zaključio da ni u čemu nije prekršen Kodeks - po svemu sudeći informacija o tome da su osumnjičeni pretukli mladića, koju je portal dobio od izvora iz policije, tačna je, jer to ne spori ni podnosilac žalbe. Osumnjičeni ništa ne demantuju, oni traže da se o tome uopšte ne piše. Kad je reč o kršenju pretpostavke nevinosti, u tekstu se ne tvrdi da su oni krivi, a, kako je dodao, ne vidi ništa sporno u tome da se objave imena i fotografije huligana, kad već svi u tom mestu znaju ko su oni. Zlatko Čobović je rekao da je njemu u tekstu sporna formulacija „sinovi bahatih funkcionera“, dok je sve ostalo zapravo prepisano iz policijskog izveštaja – u tekstu se opisuje događaj, niko se ne optužuje, a čini se da ni „druge strane“ nema jer nije htela da se oglasi. Ljiljana Smajlović je rekla da i njoj smeta to „bahati“ jer se ničim ne objašnjava zašto su bahati. Ona je, podsećajući na primer čoveka koji je mašinkom ubio osam ljudi u vojnoj bazi, ukazala da su, čak i u tom slučaju, kada su sve snimile kamere, mediji koristili termine „postoji sumnja“, „osumnjičeni“ i sl. Rekla je da, čak i kad postoje svedoci, pa i kad je sam novinar svedok, ne može se, kao u spornom tekstu, izričito tvrditi da je neko nešto uradio, već se mora reći npr. „očevici tvrde“ ili „veruje se“ i sl. Nevena Krivokapić je rekla da se, prema Kodeksu, odnosno Smernicama za primenu Kodeksa u onlajn okruženju nečije fotografije sa Fejsbuka (kao što je u ovom tekstu slučaj) mogu objaviti samo uz njegovu prethodnu saglasnost, ali da treba izvagati i to da li njihovo pravo na privatnost preteže nad javnim interesom da se građani obaveste o tome ko su mladići koji su pretukli svog vršnjaka. Dodala je i da u tekstu nije naveden nikakav izvor, već su članovi Komisije tek iz odgovora na žalbu saznali da je to policija, ali da je redakcija verovatno htela da zaštiti svoj izvor time što nije navela odakle je dobila informacije. Po okončanju rasprave, Komisija je jednoglasno odlučila da nisu prekršene tačka 1 Poglavlja I i tačka 1 Poglavlja IV. „Za“ odluku da nije prekršena tačka 4 Poglavlja I glasalo je 9 članova Komisije, dok je jedan bio protiv. Za odluku da li je prekršena tačka 3 Odeljka IV (pretpostavka nevinosti) nije bilo potrebne većine od osam glasova jer je „za“ to da je Kodeks prekršen glasalo sedam članova Komisije, a „protiv“ tri.

3. Gvozden Nikolić, glavni urednik portala „Glas zapadne Srbije“ podneo je žalbu Savetu za štampu, smatrajući da je prekršena tačka 5 Odeljka Istinitost izveštavanja i to objavljivanjem komentara čitalaca. U spornom komentaru čitalac optužuje Nikolića da u kafani priča kako podvodi novinarke svog portala. Redakcija „Ozonpressa“ komentar je u međuvremenu uklonila, ali podnosilac žalbe time nije bio zadovoljan i zatražio je da se o tome ipak izjasni Komisija. Ivana Stjelja je rekla da će ona, prilikom glasanja, biti uzdržana, jer smatra da nema razloga da se odlučuje o komentaru koji je uklonjen, dakle o nečemu što više ne postoji. Vlado Mareš je rekao da će on i u ovom i u slučaju žalbe Nebojše Jovanovića glasati da Kodeks nije prekršen, jer smatra neprihvatljivim da dvojica vlasnika portala uvlače Komisiju za žalbe u svoje međusobne sukobe. „Dovode nas u nepriliku, ne možemo da izađemo na kraj sa tim i bilo bi dobro da ih obojicu zamolimo da to prestanu da rade“, rekao je. Sa tim se saglasila i Višnja Arandžević, dok je Ljiljana Smajlović rekla da ne razume takvo odricanje od odgovornosti. Komisija postoji da bi rešavala žalbe i ne može da pravi listu redakcija koje ne mogu da joj se žale. Ona je, međutim, rekla i da redakcije treba upozoriti da je potpuno neprihvatljivo da šalju žalbe ili odgovore na žalbe kojima se krši etika i kultura javne reči, a koja

treba da stoje na sajtu Saveta. Zorica Višnjić je rekla da je nedopustivo to što Nikolić vrši pritisak na članove Komisije i preti im ako ne donesu odluku u njegovu korist. Kad je reč o komentaru koji je predmet žalbe, članovi Komisije su ocenili da je redakcija odgovorna za njegovo objavljivanje, jer radi prethodnu moderaciju i mogla je da ga ne objavi. Nevena Krivokapić je posebno ukazala da joj smeta to što „Ozonpress“ nema nikakva pravila za komentarisanje, jer ne vidi nameru portala da napravi neki okvir i da se ponaša u skladu sa tim. Podsetila je da je Savet napravio modele pravila koji su ponuđeni onlajn medijima, te da bi ih trebalo ponovo podsetiti na to. Po okončanju diskusije, Komisija je sa osam glasova „za“, jednim „uzdržanim“ i jednim „protiv“ odlučila da je prekršena tačka 5 Poglavlja I Kodeksa novinara.

4. Salahudin Fetić, direktor Sandžak televizije podneo je žalbu, navodeći, između ostalog, da je prekršena tačka 1 poglavlja Istinitost izveštavanja i to time što je autorka teksta navela da je lider Stranke pravde i pomirenja i narodni poslanik Muamer Zukorlić, govorio na „svojoj Sandžak Televiziji“, iako on nije njen vlasnik. Vukašin Obradović je rekao da je očigledno reč o proceni novinarke, koja ne govori o vlasničkoj strukturi, već o programskoj orijentaciji dve novopazarske televizije. Dodao je da, čak i ako se zanemari činjenica da je Zukorlić osnivač televizije, ne vidi nikakvu lošu nameru novinarke, niti da je Kodeks bilo čime prekršen. Da ne postoji zla namera ocenila je i Višnja Arandelović, dok je Zlatko Čobović istakao da je očigledno u celom tekstu sporna jedna reč, dok je, po njegovoj oceni, tekst korektan, napisan da bi se razumelo ko pripada kojoj političkoj opciji i da ne vidi nikakvu povredu Kodeksa. Nevena Krivokapić je rekla da niko ne spori da je Muamer Zukorlić osnivač televizije, što mu daje pravo da je „svojata“, ali i da je drugi vide kao njegovu televiziju. To može imati različite konotacije, ali je u suštini to određenje potpuno tačno. Komisija je, nakon toga, jednoglasno odlučila da „Danas“ nije prekršio Kodeks.

5. Nebojša Jovanović podneo je žalbu Savetu za štampu tvrdeći da je spornim tekstom i uvredljivim komentarima čitalaca prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara, Novinarska pažnja i Poštovanje privatnosti. Reč je o tekstu koji je zapravo reagovanje na tekst objavljen na portalu „Ozonpress“ o porodičnom odmoru gradonačelnika Čačka u Bazelu. Nevena Krivokapić je rekla da i tekst i komentari sadrže niz uvreda, te da su uvredljivi komentari objavljeni uprkos tome što GZS ima pravila komentarisanja u kojima se čitaocima predočava da „komentari uvredljive sadržine neće biti objavljeni“. Ljiljana Smajlović je istakla da je neprihvatljivo da takve komentare objavi urednik, koji se sam žali na komentare u drugom mediju. Zlatko Čobović je istakao da se, sem uvreda, u tekstu iznose i netačne tvrdnje o nečemu čega zapravo nema u tekstu koji je povod za ovaj tekst, dok je Zorica Višnjić ukazala da autor teksta pribegava i lažima da bi naneo štetu kolegi o kome piše, odnosno da se služi vrlo nečasnim metodama. Vera Didanović je rekla da je u tekstu sve predstavljeno kao da on proganja maloletno dete, prateći njegov Instagram profil, iako je reč o otvorenom profilu, dok je Nevena Krivokapić podsetila da dete ne bi ni smelo da ima Instagram profil. Ljiljana Smajlović je rekla da su do sada svi već naučili da moraju da vode računa šta stavljaju na društvene mreže jer je to svima dostupno, a da je u ovom slučaju standard javni interes. U ovom slučaju postoji javni interes da se zna da je gradonačelnik boravio u skupom hotelu u Bazelu. Nakon diskusije, Komisija je, sa devet

glasova „za“ i jednim „protiv“ odlučila da su prekršene tačke 1, 2 i 5 Poglavlja I i tačke 1 i 3 Poglavlja V. Jednoglasno je odlučeno da nisu prekršene tačka 3 Poglavlja IV i tačka 1 Poglavlja VII.

Sednica je završena u 19.30 sati.

Zapisnik vodila
Gordana Novaković

Predsedavajuća
Višnja Arandžević